

мистецтва, у тому числі хореографічного та театрального.

Список використаних джерел

1. Вознесенська О. Л. Арт-терапія як засіб психосоціального відновлення особистості // *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки* : [Зб. наук. праць] / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2015. К. : КНУ імені Тараса Шевченка. № 3 (29). С. 40-47. Стаття в авторській редакції. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>
2. Загадкова історія Бенджаміна Баттона (фільм). URL: <https://uk.wikipedia.org>
3. Загадкова історія Бенджаміна Баттона. URL: <https://citaty.info/movie/zagadochnaya-istoriya-bendzhamina-battona-the-curious- case-of-benjamin-button>

Гах Інна,
викладачка Полтавської міської школи
мистецтв «Мала академія мистецтва»
імені Раїси Кириченко (м.°Полтава)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ

***Анотація.** У статті висвітлено зміни, які відбуваються в мистецько-освітній галузі і призводять до вагомих зрушень у системі освітньої роботи з художньо-естетичного виховання молоді. Представлені підходи науковців щодо тлумачення понять «культура», «мистецтво», «мистецька освіта». Показано вплив музичного мистецтва на формування особистості.*

***Ключові слова:** культура, мистецтво, мистецька освіта, формування особистості, вплив мистецтва.*

***Постановка проблеми.** Сучасний етап життя України характеризується політичними, економічними та духовними змінами. Соціальне оновлення суспільства передбачає активізацію духовного*

потенціалу народу, який реалізується в естетичній культурі. За сучасних умов, коли відбувається зміна ціннісних орієнтацій в суспільстві, будується національна держава, відроджується національна культура, відчутна потреба в активізації виховних факторів, які проявляються дуже суперечливо.

Сутність вивчення проблеми. Мистецтво у контексті розвитку духовної культури особистості досліджували у своїх наукових працях О.°Комаровська, Л.°Масол, Н.°Ничкало, О.°Рудницька, Л.°Хлебникова та ін.

З огляду на це проблема формування особистості учня засобами мистецької освіти не виникла на порожньому місці, а навпаки, як засвідчують наукові дослідження українських вчених, набуває актуальності.

Виклад основного матеріалу. Сучасна наука визначає культуру як певний рівень розвитку людської діяльності в її якісних категоріях. Реальним базисом людини є сукупність її суспільних за своєю природою ціннісних орієнтацій, що реалізуються у процесі діяльності. Ґрунтуючись на такому підході, сучасна наука визначає культуру як «певний рівень розвитку людської діяльності в її якісних категоріях» [3,°с.°7]. Провідне місце в естетичному вихованні молоді належить мистецтву, своєрідність, специфіка і сутність якого складається з того, що воно є концентрованим вираженням особистістю свого ставлення до дійсності в різноманітних сферах художньої творчості [1,°с.°7]. Мистецтво, яке не підсилене естетизацією життя, поступово втрачає свій високий суспільний смисл – починає превалювати розважальна його функція, що ми спостерігаємо сьогодні.

Формування особистості та її ідеалів засобами мистецтва висуває високі вимоги до художньої творчості у закладах освіти. Естетичному вихованню в усі часи приділялася значна увага, його важливою складовою частиною вважають предмети мистецтва. Розуміємо «мистецтво» як одну із форм суспільної свідомості, за допомогою якої люди відображають об'єктивну реальність. Воно впливає на організацію життєдіяльності, пробуджує внутрішні духовні стимули, забезпечує активне співпереживання і взаєморозуміння в колективі. Мистецтво є невід'ємною частиною розвитку

української спільноти, воно завжди відгукується на політичні події в Україні, стає каталізатором патріотично загострених мистецьких ідей.

Вплив мистецтва зумовлюється тим, що художні твори можуть опосередковано передавати найінтимніші процеси внутрішнього життя особистості, розкривати складний комплекс її свідомих і несвідомих реакцій. Проникнення у глибинний зміст мистецтва, який передає гра на музичних інструментах, пластичний ритм танців, ритм поезії тощо вимагає від особистості роздумів, певних переживань, що пов'язані як з об'єктивною реальністю існування твору, так із внутрішнім станом сприймаючого. Під впливом художніх образів безпосередні почуття переходять в естетичні, етичні, гуманні. Отже, своєрідність мистецтва полягає в тому, що воно потребує від сприймаючого здатності відчувати красу твору, вміння відчувати його художній зміст у площині своїх можливостей.

Провідною тенденцією розвитку сучасного наукового знання і рушійною силою загальної орієнтації освіти є процеси інтеграції, які спричинили зміни і у формуванні інтегративних явищ у системі мистецької освіти. Багато дослідників ХХ ст. (Л.°Гайдамака, О.°Комаровська, Т.°Крижанівська, Л.°Масол, Г.°Шевченко та ін.) наголошують на тому, що мистецька освіта і виховання особистості мають базуватися на принципі взаємодії різних видів мистецтва. У статті 21 «Спеціалізована освіта» Закону України «Про освіту» вказано, що мистецька освіта може здобуватися в рамках формальної, неформальної, інформальної освіти, бути спрямована на здобуття компетентностей упродовж навчання [2]. Донедавна у закладах загальної середньої освіти України різні види мистецтв (музика, образотворче мистецтво, хореографія, театр тощо) вивчалися автономно.

У нашій державі склалися певні традиції в художньому вихованні. Показником цього виступає діяльність значної кількості творчих колективів, які проводять велику роботу з формування особистості, з художньо-естетичного виховання в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, вищої освіти. Важливим засобом художнього виховання є

залучення молоді до аматорської творчості у різних видах мистецтва, центрами яких стали позашкільні заклади освіти України.

Полтавська міська школа мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко діє як нова модель позашкільного закладу, що відстежує, досліджує, аналізує, розробляє і впроваджує технології виховання та навчання вихованців через красу, добро.

Висновки. Отже, можливості мистецтва, різноманітність видів і жанрів в освітньому процесі невичерпні. Саме взаємозв'язок між ними забезпечує цілісність і гармонічність особистості, створює специфічну художню атмосферу для її естетичного сприйняття. Формування особистості реалізується викладачем також на заняттях з навколишнім світом під час екскурсій, участі у різноманітних мистецьких заходах тощо.

Список використаних джерел

1. Виховання естетичної культури школярів : навчальний посібник / Зязюн[°]І.[°]А., Миропольська[°]Н.[°]С. та ін. К.: ІЗМН, 1998. 156 с.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Комаровська[°]О.[°]А. Художній образ як вектор створення художньо-освітнього простору мистецького навчального закладу. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський , 2011. Вип. 9. С. 210-215.
4. Позашкільля. Комплекс програм мистецького спрямування / Комаровська[°]О.[°]А., Бойко[°]П.[°]А. та ін. К.: ТОВ Видавництво «Шкільний світ», 2013. 63 с.

Глушкова Світлана,
концертмейстерка Полтавської міської
школи мистецтв «Мала академія
мистецтв» імені Раїси Кириченко
(м.[°]Полтава)